

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๐๐๓/ ๑๔๒๕

สวค. 272
วันที่ ๙ ก.ย. ๕๙
เวลา 19.00

ส. 5 ๕๑๑
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 17681 ค.ก.
วันที่ 7 ก.ย. 2๕๕๙ เวลา 18.45

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๙ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง การรับรองร่างเอกสารผลการประชุมสหประชาชาติระดับผู้นำเพื่อรับรองวาระการพัฒนายภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างเอกสาร “Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development”
๓. สรุปสาระสำคัญร่างเอกสารผลการประชุมฯ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศ ขอเสนอเรื่องการรับรองร่างเอกสารผลการประชุมสหประชาชาติระดับผู้นำเพื่อรับรองวาระการพัฒนายภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เลขาธิการสหประชาชาติได้มีหนังสือเชิญนายกรัฐมนตรีเข้าร่วมการประชุมสหประชาชาติระดับผู้นำเพื่อรับรองวาระการพัฒนายภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ (UN Summit to adopt the Post-2015 Development Agenda) ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๗ กันยายน ๒๕๕๘ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาตินครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดทิศทางวาระการพัฒนายที่ยั่งยืนของโลกในอีก ๑๕ ปีข้างหน้า โดยนายกรัฐมนตรีได้ตอบรับเข้าร่วมการประชุมครั้งนี้แล้ว

๑.๒ การจัดทำวาระการพัฒนายภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ (Post-2015 Development Agenda) เป็นไปตามผลการประชุมระดับผู้นำเพื่อทบทวนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (2010 Millennium Development Goals Summit) เมื่อปี ๒๕๕๓ ซึ่งประเทศสมาชิกได้เรียกร้องให้เลขาธิการสหประชาชาติ เริ่มกระบวนการจัดทำวาระการพัฒนายภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ที่จะเป็นวาระการพัฒนายใหม่ของโลก ต่อเนื่องจากเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals – MDGs) ที่จะสิ้นสุดในสิ้นปี ค.ศ. ๒๐๑๕

๑.๓ ในช่วงปี ๒๕๕๖-๒๕๕๗ คณะทำงานเพื่อจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Open Working Group on Sustainable Development Goals – OWG on the SDGs) ได้จัดการประชุมเจรจาเพื่อจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals – SDGs) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของวาระการพัฒนายภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ จำนวน ๑๓ ครั้ง โดยไทยเป็นประเทศสมาชิกคณะทำงานฯ ด้วย ทั้งนี้ คณะทำงานดังกล่าวประกอบด้วยสมาชิก ๓๐ ประเทศ (รวมทั้งไทย) แต่เปิดให้ประเทศอื่นๆ ที่สนใจเข้าร่วมด้วยได้ โดยเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๗ คณะทำงานฯ ได้รับรองข้อเสนอเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

/Sustainable...

(Sustainable Development Goals - SDGs) จำนวน ๑๗ เป้าหมาย (proposed goals) และ ๑๖๙ เป้าประสงค์ (proposed targets) และที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๗ ได้รับรองผลของ OWG on SDGs และตัดสินใจให้ข้อเสนอเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนดังกล่าวเป็นเอกสารหลักในกระบวนการจัดทำวาระการพัฒนาภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕

๑.๔ ต่อมา ในช่วงเดือนมกราคม-กรกฎาคม ๒๕๕๘ สหประชาชาติได้จัดให้มีกระบวนการเจรจาระหว่างรัฐบาลเพื่อจัดทำวาระการพัฒนาภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ (Inter-governmental Negotiations on the Post-2015 Development Agenda – IGN Post-2015) เพื่อจัดทำร่างเอกสารผลการประชุมสหประชาชาติระดับผู้นำเพื่อรับรองวาระการพัฒนาภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องจาก OWG on SDGs โดยมีการประชุมจำนวน ๘ ครั้ง และในการประชุมครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้รับรองเอกสารฯ ชื่อว่า “Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development” ซึ่งจะเป็นร่างเอกสารที่นำเสนอต่อที่ประชุมผู้นำเพื่อรับรองในระหว่างการประชุมตามข้อ ๑.๑ โดยจะไม่มีเปิดเจรจาอีก ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓

อนึ่ง ประเด็นที่ไทยให้ความสำคัญ ได้แก่ การลดความยากจน ความเหลื่อมล้ำ การส่งเสริมหลักนิติธรรม หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การเกษตรที่ยั่งยืน การบริหารจัดการน้ำ และการพัฒนาที่มีคนเป็นศูนย์กลาง ล้วนได้รับการสะท้อนอยู่ภายใต้ร่างเอกสารดังกล่าว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ที่ประชุมสหประชาชาติระดับผู้นำเพื่อรับรองวาระการพัฒนาภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ จะพิจารณารับรองร่างเอกสาร “Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development” โดยไม่มีการลงนาม เพื่อยืนยันเจตนารมณ์ทางการเมืองของประเทศสมาชิกในการแก้ไขปัญหาความยากจน และขจัดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติและรูปแบบ เพื่อบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยนายกรัฐมนตรีจะเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมรับรองร่างเอกสารฯ และกล่าวถ้อยแถลงในการประชุมระดับผู้นำดังกล่าว

๒.๒ เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

นายกรัฐมนตรีจะเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย เข้าร่วมรับรองร่างเอกสารผลการประชุมสหประชาชาติระดับผู้นำเพื่อรับรองวาระการพัฒนาภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๗ กันยายน ๒๕๕๘ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก กระทรวงการต่างประเทศ จึงขอความอนุเคราะห์นำเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างเอกสาร “Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development” มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรลุขจัดความยากจนในทุกมิติและทุกรูปแบบ ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุด สานต่อภารกิจที่ยังไม่บรรลุผลสำเร็จภายใต้เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs) และเน้นการพัฒนาที่สมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็น ๓ เสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เอื้อต่อกันและแบ่งแยกไม่ได้

๔.๒ ร่างเอกสารประกอบด้วย ๕ ส่วน ได้แก่

(๑) อาร์มบัท (Preamble) เป็นการสื่อสารวาระการพัฒนา ๒๐๓๐ กับประชาชนอย่างสั้นและกระชับ โดยกล่าวถึงการขจัดความยากจนและการพัฒนาอย่างยั่งยืนภายใต้หลักการ 5 Ps ได้แก่ ประชาชน (People) โลก (Planet) ความมั่งคั่ง (Prosperity) สันติภาพ (Peace) และความเป็นหุ้นส่วน (Partnership)

(๒) ปฏิญญา (Declaration) กล่าวถึงวิสัยทัศน์ของวาระการพัฒนา ๒๐๓๐ และแสดงความมุ่งมั่นในการขจัดความยากจนในทุกมิติและทุกรูปแบบ บนพื้นฐานของการเคารพสิทธิมนุษยชน และกฎหมายระหว่างประเทศ โดยกล่าวถึงความท้าทายด้านการพัฒนาที่ประเทศต่าง ๆ กำลังเผชิญ รวมถึงประเด็นด้านการพัฒนาต่าง ๆ ที่วาระการพัฒนาใหม่ให้ความสำคัญ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

(๓) เป้าหมายการพัฒนายั่งยืนและเป้าประสงค์ (Sustainable Development Goals and Targets – SDGs & Targets) ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมาย (goals) ๑๗ ข้อ และเป้าประสงค์ (targets) ๑๖๙ ข้อ ครอบคลุม ๓ สาขาหลักด้านการพัฒนายั่งยืน

(๔) กลไกการดำเนินงาน (Means of Implementation – MoI) และหุ้นส่วนระดับโลก (Global Partnership) เน้นความร่วมมือระหว่างประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา โดยครอบคลุมการระดมทุนจากภาครัฐภายในประเทศ การระดมทุนจากภาคเอกชนทั้งในและนอกประเทศ การให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (Official Development Assistance – ODA) การเสริมสร้างขีดความสามารถ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน

(๕) การติดตามและทบทวนผล (Follow-up and review) เน้นการติดตามความก้าวหน้า ความสำเร็จ ความท้าทาย และช่องว่างในการดำเนินงานอย่างครอบคลุมเป็นประจำในทุกระดับ (ก) ระดับชาติ โดยส่งเสริมให้ใช้เครื่องมือทางนโยบายที่มีอยู่แล้ว อาทิ แผนพัฒนาแห่งชาติ รวมถึงการติดตามผลในระดับท้องถิ่นด้วย (ข) ระดับภูมิภาค โดยให้ประเทศในภูมิภาคหารือร่วมกันและระบุถึงกลไกที่เหมาะสม โดยอาจใช้กลไกที่มีอยู่แล้วในภูมิภาค และ (ค) ระดับโลก โดยใช้เวทีการหารือทางการเมืองระดับสูง (High-Level Political Forum – HLPF) ภายใต้คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมในกรอบสมัชชาสหประชาชาติเป็นเวทีหลัก ซึ่งมีการประชุมทุกปี และจะมีการประชุมติดตามและทบทวนผลระดับโลกในระดับผู้นำครั้งแรกในปี ค.ศ. ๒๐๑๙ นอกจากนี้ เอกสารฯ เน้นย้ำความสำคัญของการพัฒนาขีดความสามารถของระบบการจัดเก็บสถิติในประเทศกำลังพัฒนาเพื่อส่งเสริมการบรรลุวาระพัฒนายั่งยืน

๕. ผลกระทบ

ร่างเอกสารผลการประชุมฯ และเป้าหมายการพัฒนายั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญของเอกสาร เมื่อได้รับการรับรองแล้วจะเป็นแนวทางการพัฒนายั่งยืนของโลกสำหรับ ๑๕ ปีข้างหน้า แทนที่เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs) ซึ่งจะสิ้นสุดในสิ้นปี ๒๕๕๘ โดยมุ่งเน้นการขจัดความยากจน ทุกมิติและทุกรูปแบบในทุกพื้นที่ การลดความเหลื่อมล้ำ และการพัฒนาที่สมดุลระหว่างมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประเทศสมาชิกจะนำเป้าหมายการพัฒนายั่งยืนไปดำเนินการภายในประเทศ รวมทั้งติดตามและทบทวนผลบนพื้นฐานความสมัครใจในบริบท ศักยภาพ และลำดับความสำคัญของแต่ละประเทศ

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ กระทรวงการต่างประเทศ ได้จัดการประชุมเตรียมการด้านสารัตถะกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ และ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ตามลำดับ เพื่อหารือและกำหนดท่าทีและประเด็นผลประโยชน์ของไทยที่ต้องการผลักดันในการจัดทำเป้าหมาย

การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในการประชุม OWG on the SDGs ในช่วงปี ๒๕๕๖-๒๕๕๗

๖.๒ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการประชุมเตรียมการเข้าร่วมการประชุม IGPN Post-2015 กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน และ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เพื่อพิจารณาร่างเอกสาร “Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development” ซึ่งที่ประชุมรับร่างเอกสารได้ในภาพรวมและเห็นชอบที่จะรับรอง รวมทั้งเห็นพ้องว่า คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ตามที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ เป็นกลไกที่เหมาะสมในการมอบและสานต่อแนวทางการพัฒนาจากเวทีระหว่างประเทศสู่ระดับชาติ ติดตามและทบทวนผลการดำเนินการในประเทศเพื่ออนุวัติตามเป้าหมายและเป้าประสงค์ของการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังที่ปรากฏอยู่ในเอกสารวาระการพัฒนา ๒๐๓๐

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ร่างเอกสารผลการประชุมฯ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเป็นเพียงเอกสารที่ประกาศเจตนารมณ์ทางการเมืองของประเทศสมาชิกโดยไม่มีการลงนาม และไม่ได้ใช้ถ้อยคำที่เป็นการแสดงเจตนาที่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ร่างเอกสารผลการประชุมฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๘.๑ โดยที่สาระสำคัญของร่างเอกสารผลการประชุมดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อีกทั้งยังเป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองในระดับโลกโดยไม่มีพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ จึงขออนุมัติให้คณะผู้แทนไทย ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าคณะร่วมรับรองเอกสารผลการประชุมดังกล่าว

๘.๒ กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอให้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่สำคัญในการเสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นกลไกหลักในระดับประเทศในการขับเคลื่อนให้หน่วยงานไทยนำวาระการพัฒนา ๒๐๓๐ ไปปฏิบัติ ติดตามผลการดำเนินงาน รวมทั้งสร้างความตระหนักรู้ให้กับภาคส่วนต่าง ๆ ภายหลังจากที่ได้มีการรับรองเอกสารผลการประชุมฯ แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ
กองกิจการเพื่อการพัฒนา
โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๒๔๙
โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๘๐